

Josef Bezdíček
předseda Komory obcí

Praha, 17. července 2007
Č.j.:959/07

Vážená paní kolegyně, vážený pane kolego,

v současné době jsou obce a města oslovovány s žádostí o podporu „Smlouvy obcí a měst proti daňové diskriminaci“, známé pod názvem „Zlínská iniciativa“.

Jako předseda Komory obcí mám za povinnost, na základě rozhodnutí Komory obcí Svazu měst a obcí České republiky ze dne 17. července 2007, vyjádřit se k hlavním tezím této výzvy, neboť více než jiných kategorií obcí se týká právě obcí malých, jejichž jsem ve Svazu měst a obcí ČR představitelem. Podle mého názoru i názoru mnoha starostek a starostů malých obcí je totiž věcná podstata výzvy v některých směrech přinejmenším diskutabilní.

Svaz měst a obcí České republiky se dlouhodobě snaží o reformu rozpočtového určení daní. Svazovým východiskem však vždy byla, je i bude premisa, že žádná obec nesmí mít po uskutečnění reformy nižší příjmy než nyní. Prostředky v systému je třeba posílit na úkor státního rozpočtu! Přerozdělovat pouze mezi jednotlivými skupinami obcí (měst, statutárních měst) bylo a je všude na světě snahou státu. Zapojí-li se obce a města do této argumentace, vždy ve svých důsledcích posílí stát, obce jako celek ztrácejí. Nejednotnost obcí a měst při prosazování jejich požadavků se jim i nyní může stát osudná, neboť právě v těchto dnech probíhají klíčová jednání o podobě zákona o rozpočtovém určení daní s vládou České republiky.

O tom, že Svaz bedlivě střežil zájmy obcí, svědčí jako příklad úspěch z oblasti daně z nemovitostí ze zemědělské půdy. Společně s předsedou Svazu jsme osobně, za použití průkazných argumentů, vysvětlili ministroví zemědělství potřebu ponechat obcím možnost zdanit zemědělskou půdu. Další naši kolegové i zaměstnanci Kanceláře Svazu strávili dlouhé hodiny jednáním na dalších ministerstvech. Poté Svaz pozval ministra financí na Kongres primátorů a starostů do Brna, kde se proces standardního svazového lobbování završil a ministr financí přistoupil na svazový návrh ponechat zdanění zemědělské půdy na rozhodnutí obecního zastupitelstva.

Samostatnou otázkou, podle našeho názoru v podstatě neřešitelnou, je návrh Zlínské iniciativy v oblasti komplexu smluv mezi obcemi včetně vytváření nových kategorií typu „krajské město“. Jednak by bylo nutné novelizovat Ústavu České republiky, což samo o sobě je přinejmenším „politicky komplikované“. Vytvořením nových kategorií obcí a měst by bylo navíc popřeno stanovisko Svazu, ale nejenom Svazu, že obce jsou si podle Ústavy při výkonu samostatné působnosti rovny. Jakékoliv snahy na vyrovnání příjmů obcí by tak byly do budoucna nenávratně zmařeny. Vytvořily by se tak, nejen z pohledu financování, obce různých kategorií. Za druhé samotná otázka uzavírání (a dodržování!) smluv mezi obcemi se jeví nerealistickou. Vezměme si jako příklad současné problémy u nesrovnatelně

jednodušších smluv o úhradách neinvestičních nákladů mezi obcemi v oblasti základního školství. Svaz i proto v tomto konkrétním případě, na základě zkušeností, navrhuje v novele zákona o rozpočtovém určení daní jedno z nových přerozdělovacích kritérií, a to „na žáka“. Tím se jednoduše odstraní hned dva problémy. Finance se dostanou přímo do obce, která školu provozuje a odpadne nutnost uzavírat smlouvy (či vymáhat od těch nejmenších peníze).

Vzhledem k tomu, že nový systém rozpočtového určení daní musí být vyřešen v návaznosti na reformu veřejných financí již od roku 2008, je nutné se zabývat návrhy, o kterých se již nějakou dobu jedná nebo jsou již předloženy Poslanecké sněmovně, a mají reálnou šanci být přijaty. Nejhorší, co se může stát, je situace, kdy bude přijata reforma veřejných financí, ale nebude přijata novela zákona o rozpočtovém určení daní. V takovém případě obce a města přijdou do roku 2010 o více než 7 mld. Kč. Pozice Svazu k návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní je uvedena v příloze k tomuto dopisu. Svaz se zaměřuje na konstruktivní a reálné návrhy řešení situace, jako je třeba zavedení přerozdělovacího kritéria 3 % podle rozlohy obce, až 10 % podle prostého počtu obyvatel nebo již zmiňovaných 7 % přerozdělovací kritérium na žáka (a související zrušení podhodnoceného příspěvku na žáka a komplexu úhrad mezi obcemi se školou a bez školy).

Autoři Zlínské iniciativy se snaží řešit závažný problém, se kterým zápasí Svaz měst a obcí České republiky již několik let. Ostatně boj o finance je jedním z hlavních důvodů, proč se obce a města spojují s cílem společně dosáhnout zlepšení stavu, a to nejenom v dnešní době. Obdobně tomu tak je všude v demokratickém světě. Některá řešení nabízená Zlínskou iniciativou nejsou ve všech bodech špatná či nereálná, bohužel však platí to, co již zaznělo na X. Sněmu Svazu měst a obcí České republiky - návrh je nedostatečně předjednan k tomu, aby mohl být, zcela určitě pak jako celek, Svazem přijat a podporován. Co však mohou autorům Zlínské iniciativy nabídnout je pokračování diskuse, která je ostatně na poli finančním nekonečná. Někteří starostové ze Zlínské iniciativy se již zúčastnili jednání například svazové Finanční komise, či naší Komory obcí. Byl bych rád, kdyby tomu tak bylo i v budoucnu, neboť je víc než zřejmé, že ze společné práce mohou mít všichni jedině prospěch.

S úctou

Josef Bezdíček
předseda Komory obcí Svazu měst a obcí České republiky
starosta obce Čermná nad Orlicí

Příloha: Pozice Svazu k návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní

Stanovisko Svazu měst a obcí České republiky k návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní

1. Svaz měst a obcí České republiky souhlasí s nastavením postupných přechodů v systému sdílených daní a se snížením počtu velikostních kategorií obcí.
2. Svaz měst a obcí České republiky souhlasí se zavedením přerozdělovacího kritéria rozlohy obce. Podle tohoto kritéria by se měly přerozdělovat 3 % příjmů obcí ze sdílených daní.
3. Svaz měst a obcí České republiky souhlasí se zavedením přerozdělovacího kritéria prostého počtu obyvatel obce. Podle tohoto kritéria by se postupně mělo přerozdělovat až 10 % příjmů obcí ze sdílených daní.
4. Svaz měst a obcí České republiky požaduje zavedení dalšího přerozdělovacího kritéria na každého žáka základní a mateřské školy. Příspěvek by se poskytoval obci, ve které žák navštěvuje školu. Přerozdělovací kritérium na žáka činí 7 %.
5. Svaz měst a obcí České republiky požaduje modifikaci stávajícího kritéria, podle kterého se přerozdělují sdílené daně podle velikostních kategorií ze současných 100 % postupně až na 80 %.
6. Svaz měst a obcí České republiky požaduje zahrnout do systému sdílených daní ve stejné míře jako daň z přidané hodnoty a daně z příjmů také spotřební a ekologické daně.
7. Svaz měst a obcí České republiky požaduje, aby také pro města Plzeň, Ostrava, Brno a Praha byl v rozmezí 0 – 30 000 obyvatel stanovován způsob výpočtu podílu na sdílených daních stejným způsobem jako ostatním obcím.
8. Svaz měst a obcí České republiky navrhuje navýšit podíl obcí na sdílených daních o dalších 7 mld. Kč jako vyrovnání propadu ve financování obcí v důsledku zavedení společného zdanění manželů.

9. Svaz měst a obcí České republiky požaduje navýšit podíl obcí na sdílených daních o 1 502 244 000 Kč a zároveň zrušit poskytování příspěvku na žáka ze státního rozpočtu.
10. Svaz měst a obcí České republiky navrhuje navýšit podíl obcí na sdílených daních o dalších 7 mld. Kč jako kompenzaci snížených příjmů obcí v důsledku snížení sazeb ve vybraných daňových zákonech, které mají být schváleny v rámci reformy veřejných financí. Toto navyšování by mělo být postupné až do roku 2010 a mělo by kopírovat snižování daňových sazeb. Požadujeme, aby o tyto prostředky byla posíleno kritérium rovného počtu obyvatel až na 10 %.
11. Svaz měst a obcí České republiky požaduje, aby počty obyvatel pro účely zákona o rozpočtovém určení daní byly stanovovány ne podle údajů ČSÚ, ale podle údajů ministerstva vnitra.
12. Svaz požaduje, aby vláda ve státním rozpočtu po dobu 3 let vytvořila takové mechanismy, které umožní dorovnání příjmů těm obcím a městům (zejména statutární město Olomouc), u kterých by mělo dojít k propadu příjmů oproti roku 2007.

Dne 9. července 2007 schválilo Předsednictvo Svazu měst a obcí České republiky.